

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

Iphondo leMpuma Kapa: Isebe leMfundo
Provinsie van die Oos Kaap: Departement van Onderwys
Porafensie Ya Kapa Botjanabele: Letapha la Thuto

NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT

GRAAD 11

NOVEMBER 2024

**GESKIEDENIS V1
ADDENDUM**

Hierdie addendum bestaan uit 14 bladsye.

VRAAG 1: WAT WAS DIE IMPAK VAN LENIN SE NUWE EKONOMIESE BELEID OP DIE RUSSIESE EKONOMIE?**BRON 1A**

Die bron hieronder is 'n artikel, geskryf en feite gekontroleer deur die Redakteurs van Encyclopedia Britannica, VSA. Dit verduidelik die agtergrond van die Nuwe Ekonomiese Beleid wat in Rusland ingestel is vanaf 1921 tot 1928.

Nuwe Ekonomiese Beleid (NEB), die ekonomiese beleid van die regering van die Sowjetunie van 1921 tot 1928, wat 'n tydelike terugtrekking van sy vorige beleid van uiterste sentralisasie (streng beheer) en doktrinêre sosialisme (kommunistiese beginsels) verteenwoordig. Die beleid van Oorlogskommunisme, in effek sedert 1918, het teen 1921 die nasionale ekonomie tot die punt van totale ineenstorting gebring. Die Kronstadt-rebellie van Maart 1921 het die Kommunistiese Party en sy leier, Vladimir Lenin, oortuig van die noodsaaklikheid om terug te trek van sosialistiese beleide om die party se mag in stand te hou. Gevolglik het die 10de Partykongres in Maart 1921 die maatreëls van die Nuwe Ekonomiese Beleid ingestel.

Hierdie maatreëls het die terugkeer van die meeste landbou, kleinhandel en kleinskaalse ligte nywerhede na privaatbesit en bestuur ingesluit, terwyl die staat beheer oor swaar nywerhede, vervoer, bankwese en buitelandse handel behou het. Geld is in 1922 weer in die ekonomie gebring (dit is onder Oorlogskommunisme afgeskaf).

Die kleinboere is toegelaat om hul eie grond te besit en te bewerk, terwyl hulle belasting aan die staat betaal het. Die Nuwe Ekonomiese Beleid het 'n mate van stabiliteit in die ekonomie heringestel en die Sowjetmense toegelaat om te herstel van jare van oorlog, burgeroorlog en regeringswanbestuur. Die klein sakemanne en bestuurders wat in hierdie tydperk gefloreer het, het as NEB-manne bekend gestaan.

Maar die NEB is deur die Sowjet-regering beskou as bloot 'n tydelike hulpmiddel (maatreël) om die ekonomie te laat herstel terwyl die Kommuniste hul houvas op mag verstewig (versterk) het.

[Uit <https://www.britannica.com/money/New-Economic-Policy-Soviet-history>. Toegang op 11 Mei 2024 verkry.]

BRON 1B

Die bron hieronder handel oor die prestasies van die Nuwe Ekonomiese Beleid (NEB) wat deur Vladimir Lenin in die Sowjetunie tussen 1921 en 1928 ingestel is.

Die vervanging van rekwisisie met 'n vaste belasting, tesame met die terugkeer van markhandel en 'n herleefde geldeenheid, het aan kleinboere 'n aansporing gebied om harder te werk en meer te produseer. As gevolg hiervan het die vlak van landbouproduksie aansienlik begin styg. Kleinboere wat meer geproduseer het, het surplusgoedere en kontant begin bekom, wat hulle gebruik het om meer grond te koop of arbeid te huur.

'n Nuwe klas kleinboere, die koelakke, 'n groep wat lank in Bolsjewitiese propaganda gedemoniseer (afgekraak) is en deur die Rooi Leër en CHEKA vervolg is, het weer begin verskyn. Nog 'n groep oppertunistiese middelmannen en kleinhandelaars het ook tydens die NEB-tydperk na vore gekom. Gedoop die NEB-manne, was hulle meestal winkeliers, verkoopsmanne en markstalletjehouers wat items groothandel of tweedehands bekom het en dit dan vir 'n wins verkoop het, 'n kapitalistiese aktiwiteit wat streng verbode was voor 1921.

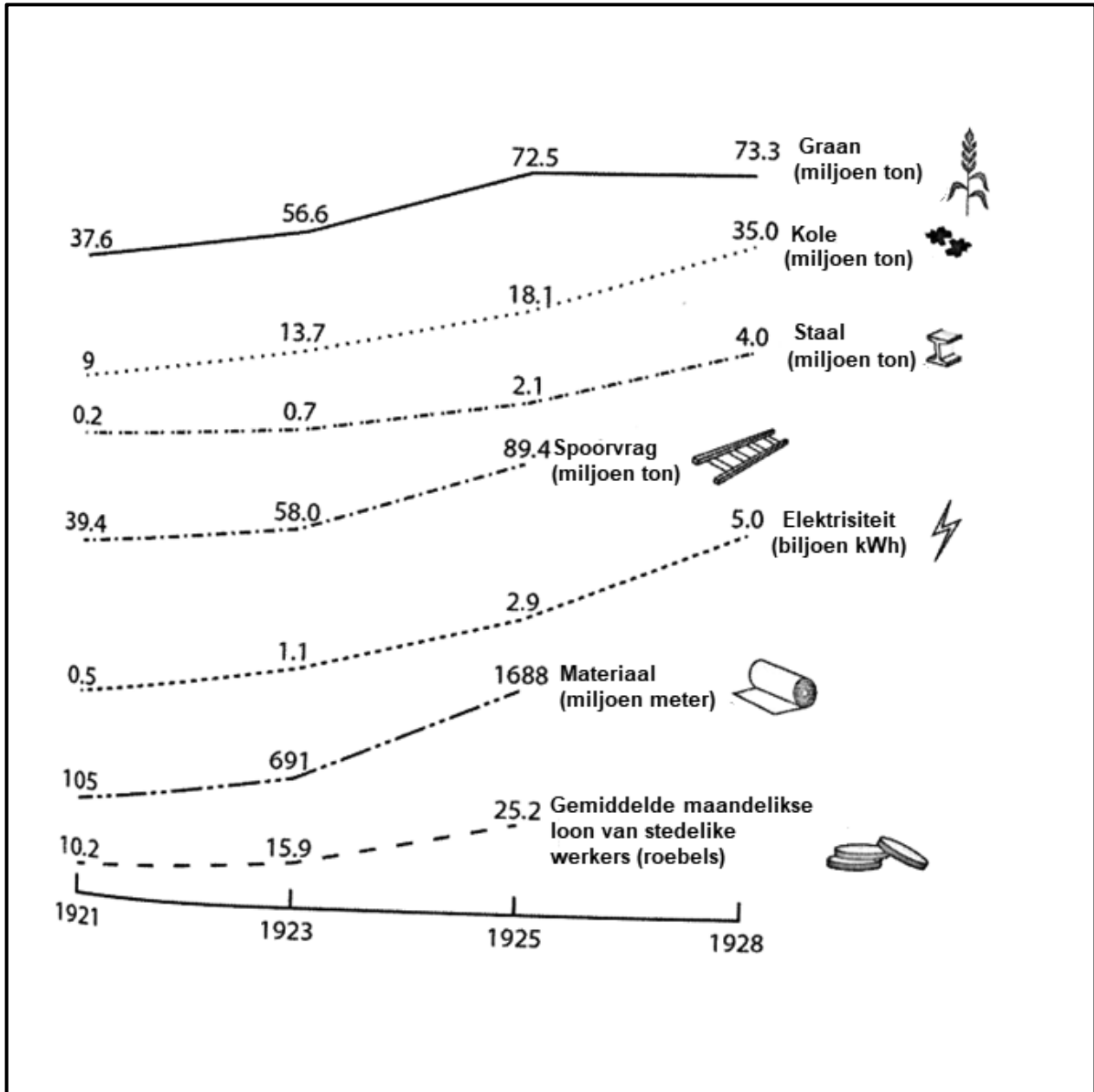
... Vier jaar van die NEB het produksie tot 72,5 miljoen ton laat toeneem. Daar was deurlopende verbeteringe in nywerheidsproduksie en die lone van nywerheidswerkers het tussen 1921 en 1924 verdubbel. In November 1921 het die Sowjet-regime geldeenheidhervormings ingestel wat inflasie sou ondersteun en vertroue in die roebel (Sowjet-geldeenheid) sou herstel. Die belangrikste is dat beskikbaarheid van voedsel in die stede herstel is.

... Lenin het gereageer deur die NEB te regverdig as 'n tydelike maatreël, wat bedoel is om "asemhalingspasie" vir die Russiese volk en 'n ekonomie op die rand van ineenstorting na sewe jaar van oorlog, te bied.

[Uit <https://alphahistory.com/russianrevolution/new-economic-policy-nep/> Toegang op 10 Mei 2024 verkry.]

BRON 1C

Die grafiek hieronder dui die Landbou- en Nywerheidsproduksie aan na die bekendstelling van die NEB in Rusland, 1921–1928. Die grafiek is deur Walter Durranty, 'n Amerikaanse joernalis, geteken.

[Uit M. Fernandez et al, Focus History Grade 11, 2012]

BRON 1D

Die bron hieronder is 'n uittreksel uit 'n joernaal oor Lenin se Nuwe Ekonomiese Beleid geskryf deur Helene M. Glaza, 2009 Vol 1 No11. Die bron fokus op die debatte rondom die impak van die Nuwe ekonomiese Beleid (NEB).

... Die NEB is meesterlik ontwerp om kapitaal in die staat in te bring, wat dit gedoen het, en om dit ekonomies te help floreer. Sommige sosialiste meen egter dat dit moontlik te ver gegaan het met sy vryemark-ekonomiese styl en moontlik daartoe gelei het dat die Sowjetunie permanent 'n kapitalitiese ekonomie besit wat die sosialitiese prioriteit sou vernietig het. Die oorspronklike plan was egter om kapitalisme in plek te hê totdat die ekonomie sterk genoeg was om sosialisme te bereik.

Alhoewel dit duidelik is, deur diepgaande ontleding van sy dokumente en die sterk uitdrukking van sy oortuigings in Kommunisme en teen imperialisme en kapitalisme wil dit voorkom asof Lenin 'n byna paranoïese angsk van die kapitaliste gehad het. Dit is nie net dat hy die gevare van kapitalisme erken en die onvermydelike kans dat daar diegene sal wees wat nie met Kommunisme saamstem nie, maar daar is onmiskenbare bewyse dat dit werklik 'n ware vrees vir hom was. 'n Voorbeeld van hierdie paranoia is wanneer hy praat oor hoe die Sowjet-mense nou sy aan sy met die kapitaliste sal moet werk, en hoe dit moeilik sal wees om hulle uit 'n skare te kies. Maar die feit dat "Hulle winste uit jou sal druk ..." en dat "hulle hulself sal verryk, wat saam met jou werk".

Ongelukkig sou die Nuwe Ekonomiese Beleid van korte duur wees, want na Lenin se dood in Januarie 1924 is Stalin se berugte Vyfjaarplanne by die Sowjetunie ingeboesem. Onmiddellik is die Nuwe Ekonomiese Beleid laat vaar; dit sou beide goed en sleg blyk te wees. Op 'n manier het die NEB inderdaad die Sowjet-ekonomie verbeter, maar eers terug na die vlakke waarop dit tydens die Eerste Wêreldoorlog was. Die kleinboere het aan die verwagtinge van die regering voldoen (dit wil sê, nie voldoen aan hul deel van die ooreenkoms oor die voorwaardes van die vryemarkstylekonomie nie), wat beteken het dat hoewel vordering gemaak is in vergelyking met die wanhoop van die dae van Oorlogkommunisme, nie genoeg vordering gemaak is nie. In Stalin se gedagtes, moes die NEB gaan!

[Uit <https://www.inquiriesjournal.com/articles/1670/lenins-new-economic-policy-what-it-was-and-how-it-changed-the-soviet-union>. Toegang op 15 Mei 2024 verkry.]

VRAAG 2: HOE HET ROOSEVELT SE NUWE BEDELING GEREAGEER OP DIE EKONOMIESE UITDAGINGS WAT DEUR DIE GROOT DEPRESSIE IN DIE VERENIGDE STATE VAN AMERIKA GESKEP IS VANAF DIE 1930's TOT DIE 1940's?

BRON 2A

Die bron hieronder verduidelik die redes waarom Roosevelt die Nuwe Bedeling in die Verenigde State van Amerika in die 1930's bekend gestel het.

Die Nuwe Bedeling, ... het opgetree om onmiddellike ekonomiese verligting te bewerkstellig sowel as hervormings in nywerheid, landbou, finansies, waterkrag, arbeid en behuising, wat die omgang van die federale regering se aktiwiteite aansienlik vergroot het. Die term *nuwe bedeling* is geneem uit Roosevelt se toespraak wat die Demokratiese benoeming vir die presidentskap op 2 Julie 1932 aanvaar het. In reaksie op die ondoeltreffendheid van die administrasie van pres. Herbert Hoover in die bewuswording van die verwoestings van die Groot Depressie, het Amerikaanse kiesers die volgende November oorweldigend ten gunste van die Demokratiese belofte van 'n 'nuwe bedeling vir die vergete man (burger)' gestem.

In teenstelling met die tradisionele Amerikaanse politieke filosofie van laissez-faire, het die Nuwe Bedeling oor die algemeen die konsep van 'n regeringsgereguleerde ekonomie omhels wat daarop gemik is om 'n balans tussen botsende ekonomiese belange te bereik. Die nuwe administrasie se eerste doelwit was om die lyding van die land se groot aantal werklose werkers te verlig.

Openbare werke-agentskappe soos die Works Progress Administration (WPA), en die Civilian Conservation Corps (CCC), is geskep om nood- en korttermyn-regeringshulp uit te reik om tydelike werk te verskaf ... Voor 1935 het die Nuwe Bedeling op die herlewing van die land se geteisterde besighede en landbougemeenskappe gefokus. Om nywerheidsaktiwiteite te laat herleef, het die National Recovery Administration (NRA) magtiging gekry om industriële kodes te help vorm wat handelspraktyke, lone, ure, kinderarbeid en kollektiewe bedinging beheer. Die Nuwe Bedeling het ook probeer om die land se finansiële hiërargie te reguleer om 'n herhaling van die aandelemark-ineenstorting van 1929 en die massiewe bankmislukking, te vermy.

[Uit <https://www.britannica.com/summary/New-Deal-Causes-and-Effects>. Toegang op 11 Mei 2024 verkry.]

BRON 2B

Die bron hieronder fokus op hoe die Nuwe Bedeling sommige van die uitdagings hanteer het wat die Groot Depressie in Amerika in die 1930's gestel het.

In 1933 het die nuwe president, Franklin D. Roosevelt, 'n lug van selfvertroue en optimisme gebring wat die mense vinnig om die vaandel van sy program, bekend as die Nuwe Bedeling, laat saamtrek het. 'Die enigste ding wat ons het om te vrees, is vrees self' het die president verklaar in sy intreerede aan die nasie. *Laissez-faire* is 'n Franse frase wat beteken ... Roosevelt het ongekende massa werkloosheid in die gesig gestaar. Teen die tyd dat hy die amp aangeneem het, was meer as 13 miljoen Amerikaners, – meer as 'n kwart van die arbeidsmag, sonder werk.

'n Vroeë stap vir die werkloosheid het gekom in die vorm van die Civilian Conservation Corps (CCC), 'n program wat verligting het vir jong mans tussen 18 en 25 jaar oud gebring.

'n Openbare Werke-administrasie (Public Works Administration) (PWA) het werk verskaf aan geskoolde konstruksiewerkers op 'n wye verskeidenheid van meestal medium- tot grootskaalse projekte. Die Tennessee Valley Authority (TVA) het die verarmde Tennesseeriviervallei gebied ontwikkel deur 'n reeks damme vir vloedbeheer te bou ... Die Federal Emergency Relief Agency (FERA), wat van 1933 tot 1935 in werking was, het direkte verligting aan honderduisende mense versprei, gewoonlik in die vorm van direkte betalings.

In 1933, het Kongres die Landbou-Aanpassingswet (Agricultural Adjustment Act) (AAA) aanvaar om ekonomiese verligting aan boere te bied. Die AAA het voorgestel om oespryse te verhoog deur boere 'n subsidie te betaal om te vergoed vir vrywillige besnoeiings in produksie. Die regering het hulp verleen in die vorm van die Grondbewaringsdiens (Soil Conservation Service) wat in 1935 gestig is. Plaaspraktykte wat die grond beskadig het, het die impak van die droogte vererger.

[Uit <https://www.ncpedia.org/anchor/roosevelt-and-new-deal>. Toegang op 15 Mei 2024 verkry]

BRON 2C

Die bron hieronder is deel van 'n toespraak wat deur Allan Winkler, 'n Professor van Geskiedenis, voor die VS-senaatkomitee gemaak is. Dit fokus op die prestasies en mislukkings van die Nuwe Bedeling.

Die Nuwe Bedeling was verantwoordelik vir 'n paar kragtige en belangrike prestasies. Dit het mense weer aan die werk gesit. Dit het kapitalisme gered. Dit het geloof in die Amerikaanse ekonomiese stelsel herstel, terwyl dit terselfdertyd 'n gevoel van hoop by die Amerikaanse volk laat herleef het. Maar ekonomies was dit minder suksesvol. Monetêre beleid, soos Christina Romer voorgestel het, het die grootste verskil gemaak. Fiskale (ekonomiese) beleid het nie regtig gewerk nie, want dit is nie regtig beproef nie. Waarom het die Nuwe Bedeling dan nie ekonomiese herstel behaal nie?

Basies het John Maynard Keynes aangevoer dat depressies nie vanself sal verdwyn nie. Dit was eerder nodig om aggressief op te tree om die ekonomie aan die gang te kry. Ideaal gesproke, moet sulke optrede van die privaatsektor kom. Maar as so 'n reaksie nie kom nie, kan die regering eerder optree. Dit kan massiewe bedrae geld aan openbare werke of ander projekte bestee, of belasting verlaag, of albei.

Sedert die laat 1930's het konvensionele wysheid gemeen dat president Franklin D. Roosevelt se "Nuwe Bedeling" gehelp het om die einde van die Groot Depressie te bewerkstellig. Die reeks sosiale en staatsbestedingsprogramme het wel miljoene Amerikaners laat werk aan honderde openbare projekte regoor die land. Maar in die 80 jaar sedert die Groot Depressie formeel in Junie 1938 verby verklaar is, het historici en ekonome voortgegaan om die ware meriete van die Nuwe Bedeling te debatteer en of, in werklikheid, die radikale regeringsbestedingsprogramme 'n einde aan die grootste ekonomiese afswaai in die geskiedenis gebring het.

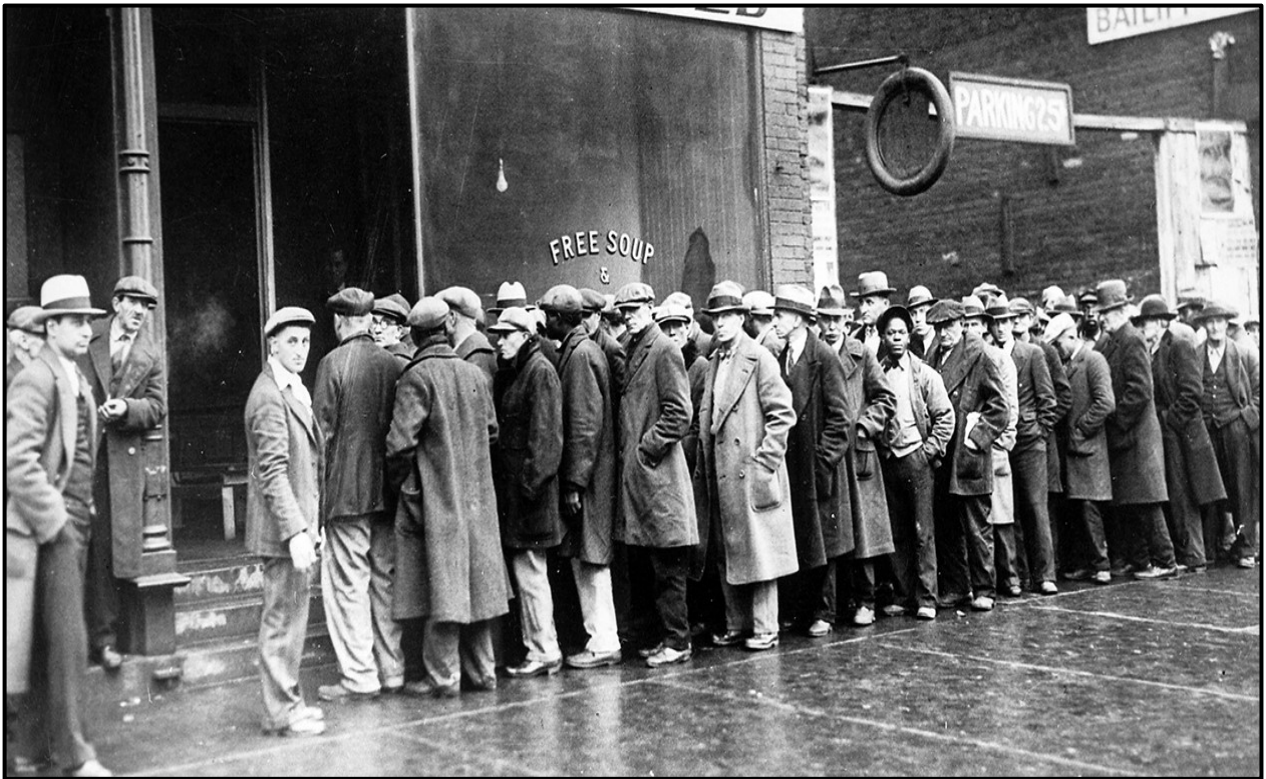
Die Nuwe Bedeling het dikwels op teenproduktiewe maniere gewerk, ten minste ekonomies. Die Nuwe Bedeling het ook sakemanne vervreem, iets waarteen Keynes gewaarsku het. Kortliks, fiskale beleid het nie gewerk nie, want dit is nooit werklik beproef nie. Die werkloosheidskoers het nooit onder 14 persent gedaal nie, en vir die hele dekade van die 1930's was dit gemiddeld 17 persent.

[Uit <https://www.history.com/topics/great-depression/works-progress-administration>. Toegang op 15 Mei 2024 verkry.]

BRON 2D

Die bron hieronder wys VS werklose mans van verskillende ouderdomme wat toustaan buite 'n sopkombuis wat in Chicago tydens die Groot Depressie geopen is.

[Uit <https://www.dailysignal.com/2014/09/28/new-deal-end-great-depression/> Toegang op 30 Mei 2024 verkry]

VRAAG 3: WAT WAS DIE IMPAK VAN PSEUDO-WETENSKAPLIKE RASSETEORIEË OP NAZI RASSEBELEID IN DIE 1930's EN 1940's?**BRON 3A**

Die bron hieronder verskyn in die Holocaust Encyclopedia, USA Holocaust Memorial Museum. Dit verduidelik die Nazi-rasseoortuigings en -beleide, insluitende die implementeringsplanne.

Rassisme het Nazi-ideologie en -beleid aangevuur. Die Nazi's het die wêreld beskou as opgedeel in mededingende minderwaardige en superieure rasse, wat elkeen sukkel om oorlewing en oorheersing. Hulle het geglo dat die Jode nie 'n godsdienstige denominasie was nie, maar 'n gevaarlike nie-Europese "ras". In die vroeë twintigste eeu is sulke sienings oor ras in baie dele van die wêreld algemeen aanvaar.

Volgens Nazi-teorieë oor ras, was dit veronderstel dat Duitsers en ander Europeërs meerderwaardige (beter) fisiese en geestelike eienskappe gehad het. Hulle het Europese volke as "Ariërs" beskou, wat afstam van die antieke Indo-Europeërs wat hulle regdeur die Europese vastelande sowel as in Iran en Indië gevestig het.

Rasse-antisemitisme is die vooroordeel teen, of haat van Jode gebaseer op 'n valse wetenskaplike teorie. Nazi-rassiste het die geestelik en fisies siekes beskou as vlekke op die genetiese landskap van die sogenaamde meeserras en, wanneer hulle voortplant, as 'n biologiese gevaar vir die suiwerheid van die Ariëse ras.

Tydens die Tweede Wêreldoorlog het Nazi-geneeshere valse mediese eksperimente uitgevoer om fisiese bewyse van Ariëse meerderwaardigheid en nie-Ariëse minderwaardigheid te identifiseer. Ten spyte van die ontelbare nie-Ariëse gevangenes wat in die loop van die eksperimente doodgemaak was, kon die Nazi's geen bewyse vind vir hul teorieë van biologiese rasverskille tussen mense nie.

In 1931 het die SS (Schutzstaffel; die elite-wag van die Nazi-staat) 'n Ras en Nedersettingskantoor gestig om rasse-"navorsing" te doen en om die geskiktheid van potensiële gades vir lede van die SS te bepaal. Nadat die Nazi's aan bewind gekom het, het hulle die Neurenberg-rassewette in 1935 goedgekeur, wat 'n sogenaamde biologiese definisie van Joodsheid gekodifiseer (saamgestel) het.

[Uit <https://encyclopedia.ushmm.org/content/en/article/nazi-racism-an-overview> Toegang op 20 Mei 2024 verkry]

BRON 3B

Die bron hieronder verwys na die sterilisasiebeleid wat deur die Nazi's gebruik is om rassuiwerheid in Duitsland te behou.

Op 14 Julie 1933 het die Nazi-diktatorskap die jarelange drome van eugenetika-voorstanders verwesenlik deur die Wet vir die Voorkoming van Nageslag met Oorerflike Siektes ("Oorerflike Gesondheidswet") uit te voer. Die nuwe Nazi-wet is mede-outeur (ook geskryf) deur Falk Ruttke, 'n prokureur, Arthur Gütt, 'n geneesheer en direkteur van openbare gesondheidsake, en Ernst Rüdin, 'n psigiater en vroeë leier van die Duitse rassehygiënbeweging.

Individue wat aan die wet onderworpe was, was daardie mans en vroue wat "gely" het aan enige van nege toestande wat veronderstel is om oorerflik te wees: swaksinnigheid, skisofrenie, manies-depressiewe versteuring, genetiese epilepsie, Huntington se chorea ('n dodelike vorm van demensie), genetiese blindheid, genetiese doofheid, ernstige fisiese misvorming en chroniese alkoholisme.

Spesiale oorerflike gesondheidshowe het 'n aura (atmosfeer) van regverdigheid aan die sterilisasiemaatreël verleen, maar die besluit om te steriliseer was roetine. Byna alle beter bekende genetici, psigiaters en antropoloë het op een of ander tyd in sulke howe gesit en opdrag gegee vir die sterilisasies van 'n geskatte 400 000 Duitsers.

Vasektomie ('n vorm van manlike geboortebeperking) was die gewone sterilisasiemetode vir mans, en vir vroue, tubale afbinding, 'n indringende prosedure wat gelei het tot die dood van honderde vroue. Die "Bloedbeskermingswet" wat op 15 September 1935 in Neurenberg aangekondig is, het huwelike of seksuele verhoudings tussen Jode en nie-Joodse Duitsers gekriminaliseer. Kort daarna het Nazi-leiers biologiese segregasie 'n stap verder geneem en privaat die 'volledige emigrasie van alle Jode as 'n doelwit' bespreek.

[Uit <https://encyclopedia.ushmm.org/content/en/article/the-biological-state-nazi-racial-hygiene-1933-1939>. Toegang op 21 Mei 2024 verkry]

BRON 3C

Die bron hieronder bespreek die Eutanasie (Genadedood)-program en hoe fisies gestremde en verstandelik gestremde kinders in Nazi-Duitsland in die 1930's–1940's hanteer is.

Die term “eutanasie” (genadedood) beteken letterlik “goeie dood”. Dit verwys gewoonlik na 'n pynlose dood vir 'n chronies of terminaal siek individu wat andersins sou ly. Die “eutanasie”-program het, vir sistematiese doodmaak van pasiënte met verstandelike en fisiese gestremdhede wat in institusionele instellings in Duitsland en Duits-geannekseerde gebiede woon, geteiken.

Dit het in 1939 begin, sowat twee jaar voordat die Nazi's Europa se Jode as deel van die “Finale Oplossing” stelselmatig begin vermoor het. Die program was een van vele radikale eugenetiese maatreëls wat ten doel gehad het om die rasse-“integriteit” van die Duitse nasie te herstel. Dit het ten doel gehad om uit te skakel wat eugenetici en hul ondersteuners as “lewe onwaardig vir lewe” beskou het: daardie individue wat hulle geglo het as gevolg van ernstige psigiatriese, neurologiese of fisiese gestremdhede beide 'n genetiese en 'n finansiële las op die Duitse samelewing en die staat verteenwoordig het.

In die lente en somermaande van 1939, het 'n aantal beplanners begin om 'n geheime moordoperasie te reël wat gestremde kinders teiken. Hulle is gelei deur Philipp Bouhler, die direkteur van Hitler se private kanselarie (agentskap wat direk onder Hitler werk), en Karl Brandt, Hitler se behandelende geneesheer.

Op 18 Augustus 1939 het die Ryksministerie van Binnelandse Sake 'n dekreet gesirkuleer wat vereis dat alle dokters, verpleegsters en vroedvroue, pasgebore babas en kinders onder die ouderdom van drie jaar oud moet aanmeld wat tekens van ernstige geestelike of fisiese gestremdheid getoon het. Vanaf Oktober 1939 het openbare gesondheidsowerhede ouers van kinders met gestremdhede begin aanmoedig om hul jong kinders in een van 'n aantal spesiaal aangewese pediatriese klinieke regoor Duitsland en Oostenryk op te neem. In werklikheid was hierdie klinieke kinders se moordsale.

[Uit <https://encyclopedia.ushmm.org/content/en/article/euthanasia-program>. Toegang op 25 Mei 2024 verkry]

BRON 3D

Hierdie is 'n foto van Helene Stephanie Lebel, gediagnoseer met skisofrenie (ernstige geestesongesteldheid). Sy was een van 9 772 persone wat in 1940 in die Brandenburgse "eutanasie"-sentrum vergas is.

[Uit <https://encyclopedia.ushmm.org/images/large/fdb79b19-b2fe-41ea-9db5-10b256fbe713.gif>. Toegang op 25 Mei 2024 verkry]

ERKENNINGS

<https://www.britannica.com/money/New-Economic-Policy-Soviet-history>

<https://alphahistory.com/russianrevolution/new-economic-policy-nep/>

M. Fernandez et al, Focus History Grade 11, 2012

<https://www.inquiriesjournal.com/articles/1670/lenins-new-economic-policy-what-it-was-and-how-it-changed-the-soviet->

<https://www.britannica.com/summary/New-Deal-Causes-and-Effects> .Accessed

<https://encyclopedia.ushmm.org/content/en/article/the-biological-state-nazi-racial-hygiene-1933-1939>

Uit <https://www.history.com/topics/great-depression/works-progress-administration>

<https://www.dailysignal.com/2014/09/28/new-deal-end-great-depression/>

<https://encyclopedia.ushmm.org/content/en/article/nazi-racism-an-overview>

<https://encyclopedia.ushmm.org/images/large/fdb79b19-b2fe-41ea-9db5-10b256fbe713.gif>

Uit <https://encyclopedia.ushmm.org/content/en/article/euthanasia-program> .

<https://encyclopedia.ushmm.org/images/large/fdb79b19-b2fe-41ea-9db5-10b256fbe713.gif>

